

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి కె. సురేందర్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.10772/2022

ఉత్తర్వు;

1. హైదరాబాద్లోని పన్నెండవ చీఫ్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171-B r/w 171-E, 420 r/w 120 (B), ఆయుధల చట్టం 1956 లోని సెక్షన్ 25 (1-B) (a) మరియు ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టం 1951 లోని 123 (I) కింద దాఖలు చేసిన సిసి నెం.1227/2021 కేసులో శిక్షార్హమైన నేరాలకు గాను వారిని నిందితుడు 2 మరియు 3 గా నిర్ధారించుటను పిటిషనర్లు సవాలు చేయుచున్నారు.
2. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ఏమిటంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2018 డిసెంబర్ నెలలో జరగబోయే శాసన సభ ఎన్నికల్లో ఓటర్లకు లంచం ఇవ్వడానికి హవాలా ఆపరేటర్లు వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు కోట్లాది రూపాయలు పంపిణీ చేయాలని యోచిస్తున్నట్లు 06.11.2018 న ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్, సిటీ టాస్క్ ఫోర్స్ కు సమాచారం అందింది. తనిఖీల సమయంలో, వారు 07.11.2018న 03.00 గంటలకు A1 కారును అడ్డగించారు. నిందితుడు పోలీసుల నుంచి తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించగా, పోలీసులు కారును వెంబడించి అడ్డుకున్నారు. ఆ కారులో A3/2 వ పిటిషనర్ మరియు A4 (మొహమ్మద్ ఆజం) అనే ఇద్దరు వ్యక్తులు ఉన్నారు. కారు డిక్రీలో తనిఖీ చేయగా, పోలీసులకు రూ.2,00,07,500/- నగదు లభించింది. పంచనామా కింద మొత్తం నగదు తోపాటు ఏ3, ఏ4 సెల్ఫోన్లను కూడా స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆ తర్వాత, 2వ పిటిషనర్ (A3)ని పోలీసులు అతని నివాసానికి తీసుకెళ్లగా నివాస ఆవరణలో మొదటి పిటిషనర్ / A2 ఉన్నట్లు కనుగొన్నారు. ఇంట్లో

సోదాలు నిర్వహించగా, సెల్ఫోన్లు , ల్యాప్టాప్లు , నగదు లెక్కింపు యంత్రం, వివిధ బ్యాంకులకు చెందిన 30 చెక్కుక్లు , భూమి దస్తావేజులు, ఖాళీ నాన్ జ్యూడిషియల్ స్టాంప్ పేపర్లు, సంతకాలు ఉన్న ఖాళీ చెక్కులతో పాటు రూ.5,47,75,750/- 1వ పిటిషనర్/A2 స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అక్కడి నుండి, పోలీసు సిబ్బంది గోషామహల్లోని A1 నివాస ప్రాంగణంలో కూడా సోదాలు నిర్వహించి రూ.3,27,650/- ల మొత్తంను మరియు కర్ణాటక ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఒక 32 NP బోర్ లైసెన్స్ రివాల్వర్ను స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు ఇది గుల్బర్గా జిల్లా వరకు పరిమితం చేయబడిన ప్రాంతంలోనే చెల్లుబాటు అవుతుంది.

3. దర్యాప్తు సమయంలో, మొత్తం రూ.7,51,10,300/- స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, క్రిమినల్ కోర్ట్ బ్రాంచ్, నాంపల్లి, హైదరాబాద్ లో జమ చేయబడింది. తదుపరి, CCS పోలీసులచే దర్యాప్తు చేపట్టారు మరియు ఈ పిటిషనర్లు మరియు ఇతర నిందితుల అన్ని బ్యాంకు దస్తావేజులు కూడా దర్యాప్తు సమయంలో సేకరించారు. దర్యాప్తు ప్రకారం, డొల్ల కంపెనీల ముసుగులో కోట్లాది రూపాయలను కూడబెట్టి, అదే రాజకీయ నేతలకు అందించేందుకు, డిసెంబరు 2018లో జరిగే ఎన్నికలలో ఓటర్లకు ఆ సొమ్మును ఎవరు వంతుగా పంపిణీ చేస్తారు అని పోలీసులు విచారణలో గుర్తించారు. రాజకీయ నాయకులకు డబ్బు అందించడంలో నిందితులు చేసిన చర్యలు వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థలను మోసం చేయడం తప్ప మరొకటి కాదని, అట్టి కారణంగా ఛార్జ్ షీట్ దాఖలు చేయబడింది.

4. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది, శ్రీ టి.బాల మోహన్ రెడ్డి తరపున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ టి.నిరంజన్ రెడ్డి, హాజరవుతు ఛార్జ్ షీట్లో చేసిన ఆరోపణలేవీ ఐపిసీ లోని సెక్షన్ 171-B r/w 171-E, 420 r/w 120 (B), ఆయుధాల చట్టం 1956 లోని సెక్షన్ 25 (1-B) (a) మరియు ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టం 1951 లోని 123 (I) కింద ఆరోపించబడిన నేరాలకు సంబంధించినవి కావని సమర్పించారు.

5. ఈ పిటిషనర్ల నుండి నగదు స్వాధీనం చేసుకున్నంత మాత్రాన, ఆరోపించబడిన నేరాలకు సంబంధించి వారిని విచారించే అర్హత పోలీసులకు ఉండదని, నిబంధనలను చదవడం ద్వారా స్పష్టంగా తెలుస్తుందని ఆయన సమర్పించారు. హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ భజన్ లాల్ మరియు ఇతరులు [1992 సప్లిమెంట్ (1) సుప్రీంకోర్టు కేసులు 335] కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు మరియు FIR లేదా ఫిర్యాదులో చేసిన వివాదాస్పదమైన ఆరోపణలు మరియు దానికి సంబంధించి సేకరించిన సాక్ష్యాలు ఏ నేరానికి పాల్పడినట్లు బహిర్గతం చేయకపోతే లేదా ఏ నేరాలను బహిర్గతం చేయకపోతే, దానిని రద్దు చేయవచ్చని వాదించారు. అతను S.B.ఆదిత్యన్ వర్సెస్ S.కందస్వామి [AIR 1958 సుప్రీం కోర్టు 857] మరియు S.వీరరాఘవన్ వర్సెస్ రజనీకాంత్ [1997(2) MWN (సిఆర్.) 290] కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు మరియు ఇలాంటి పరిస్థితులలో మద్రాసు హైకోర్టు పిటిషనర్లపై విచారణను రద్దు చేసిందని వాదించారు. మరోవైపు, విచారణ సమయంలో అన్ని వాస్తవాలను నిర్ణయించాలని మరియు విచారణను రద్దు చేయలేమని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ సమర్పించారు.

ప్రస్తుత కేసులో, ఈ పిటిషనర్ల వద్ద నుండి భారీ మొత్తంలో నగదు అంటే రూ.7,51,10,300/- మరియు మరొకటి 06.11.2018న పోలీసులు కనుగొన్నారు. ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఎన్నికలు 2018 డిసెంబర్ నెలలో జరగాల్సి ఉంది. సౌలభ్యం కోసం, ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171-B & E క్రింద పొందుపరచబడ్డాయి:

“171-బి.లంచగొండితనము (Bribery)

(1) ఎవరైనా వ్యక్తి,-

- (i) ఒక వ్యక్తిని గాని, లేక మరొక వ్యక్తినిగాని ఎన్నికల హక్కును వినియోగించుటకై ప్రోత్సహించుటకు ప్రతిఫలమును ఇచ్చిన లేదా అట్టి హక్కును వినియోగించుకున్నందుకు బహుమతిగా ఏదైనా ఇచ్చినా; లేక
- (ii) ఎన్నికల హక్కును తను వినియోగించుకున్నందుకు లేక అట్టి హక్కును వినియోగించుకొనుటకు మరియొక వ్యక్తిని ప్రోత్సహించుటకు లేక ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నించినందుకు ఒక వ్యక్తి నుండి బహుమతిగా ప్రతిఫలమును స్వీకరించుటకు అంగీకరించినా , ఆ వ్యక్తి లంచము తీసుకున్నట్లుగా పరిగణింపబడును.

అయితే, విధాన ప్రకటన (Declaration of public policy) చేయుట ప్రజా సమస్యలపై వాగ్దానము చేయుట ఈ సెక్షను క్రింద నేరములుగా పరిగణింపబడవు.

- (2) ఎన్నికలకు సంబంధించి , ఒక వ్యక్తి ఏదైనా బహుమతిని ఇచ్చేందుకు సంసిద్ధుడైనా , ఇచ్చేందుకు అంగీకరించినా, లేదా బహుమతిని సమకూర్చేందుకు సంసిద్ధమైనా లేక అందుకు ప్రయత్నించినా, లంచము ఇచ్చినట్లుగానే పరిగణింపబడుతుంది.
- (3) ఒక వ్యక్తి ఏదైనా బహుమతిని పొందినా లేక పొందుటకు అంగీకరించినా లేక పొందుటకు ప్రయత్నించినా , అట్టి చర్య “ బహుమతిని అంగీకరించుట” గా పరిగణింపబడుతుంది, మరియు తాను ఉద్దేశించని పనిని చేసినందుకు లేదా అంతవరకు చేయని పనిని చేసినందుకు బహుమతిని ఆశించినట్లయితే, బహుమతిని అంగీకరించినట్లుగా పరిగణింపబడుతుంది.”

171-ఇ. ఎన్నికలలో లంచము ఇచ్చినందుకు శిక్ష (Punishment for bribery)

ఎన్నికలలో లంచగొండి చర్యలకు పాల్పడు వారెవరైననూ ఒక సంవత్సరము వరకు కఠిన లేక సాధారణ జైలు శిక్షతోగాని లేక జరిమానాతోగాని లేక రెండింటితోగాని శిక్షింపబడుదురు.

అయితే ,ఎన్నికలలో తగు సౌకర్యములు (Treating) కల్పించుటకు ఇచ్చు లంచమునకు జరిమానా మాత్రము విధింపబడును.

వివరణ: తగు సౌకర్యములు అనగా ప్రతిఫలము , ఆహారము , పానీయము , వినోద కార్యక్రమముల లేదా సరకు రూపములో నుండునని అర్థము.

6. ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171-E కింద శిక్షార్హమైన నేరాన్ని ఆకర్షించడానికి, ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171-B లోని అంశాలను నెరవేర్చాలి. ఒక వ్యక్తి ఏదైనా ఎన్నికల హక్కును ఉపయోగించినందుకు లేదా అటువంటి హక్కును ఉపయోగించినందుకు ఏ వ్యక్తికైనా ఏదైనా సంతృప్తి ఇస్తే లేదా ఏదైనా హక్కును ఉపయోగించినందుకు లేదా అటువంటి హక్కులను ఉపయోగించడంలో ఏ వ్యక్తిని ప్రేరేపించినందుకు లేదా ప్రేరేపించడానికి ప్రయత్నించినందుకు ప్రతిఫలంగా ఏ వ్యక్తి నుండి అయినా ఆ మొత్తాన్ని అంగీకరిస్తే అది లంచంగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రస్తుత కేసులో, పిటిషనర్ల వద్ద నగదు ఉన్నట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. 2018 డిసెంబర్లో జరగబోయే ఎన్నికలలో ఓటర్లకు లంచం ఇవ్వడానికి రాజకీయ నాయకుల కోసం ఈ నగదుని కేటాయించినట్లు పోలీసులు భావిస్తున్నారు. ఆమోదయోగ్యంగా, ఎన్నికల ఓటు హక్కును వినియోగించుకునే ఉద్దేశ్యంతో ఏ వ్యక్తికీ లంచం ఇవ్వలేదు లేదా ఆ వ్యక్తులు ఎటువంటి డబ్బును అంగీకరించలేదు. ఈ కారణాల వల్ల, ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171- B కింద నేరం చేయబడలేదు, తత్ఫలితంగా ఐపిసి లోని సెక్షన్ 171-E కింద శిక్షార్హమైన లంచం నేరానికి ఈ పిటిషనర్లను విచారించే ప్రశ్న తలెత్తదు.

7. మరో నేరం ఐపిసి లోని సెక్షన్లు 420 r/w 120B కింద ఉంది. మోసం చేసే నేరాన్ని ఆకర్షించడానికి, ఐపిసి లోని సెక్షన్ 415లోని అంశాలను నెరవేర్చాలి. ఐపిసి సెక్షన్ 415 ప్రకారం, మోసపూరిత తప్పుడు ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి మరియు అటువంటి తప్పుడు ప్రాతినిధ్యం మరియు వ్యక్తులు ప్రేరేపించబడ్డారని మరియు ఆస్తితో విడిపోయారు. అటువంటి పరిస్థితులలో, ఐపిసి లోని సెక్షన్ 420 కింద శిక్షార్హమైన మోసం నేరం చేయబడుతుంది. ప్రస్తుత సందర్భంలో, ఈ మొత్తాన్ని ఎవరికి ఇవ్వాలనుకున్నారో ఆ రాజకీయ నాయకులను లేదా రాజకీయ పార్టీలను గుర్తించలేదు. కేవలం నగదు కలిగి ఉండటం మోసం నేరాన్ని ఆకర్షించదు. గరిష్టంగా, డబ్బు లెక్కలోకి రాకపోతే, అది ఆదాయపు పన్ను చట్టం కింద నేరం కావచ్చు. ఇంకా, పేర్కొన్న మొత్తాలను ఏదైనా నేరానికి సంబంధించిన నేర రాబడిగా గుర్తిస్తే, అటువంటి నగదును కలిగి ఉన్న వ్యక్తిని పేర్కొన్న నేరానికి సంబంధించి విచారణ చేయవచ్చు.

8. వాస్తవానికి, దొరికిన మొత్తాన్ని ఆదాయపు పన్ను అధికారులకు అప్పగించారు, వారు రూ.5,47,75,150/- మొత్తాన్ని పన్నుకు సర్దుబాటు చేసిన తర్వాత రూ.2,00,07,500/- మొత్తాన్ని విడుదల చేశారు, 1వ పిటిషనర్/సునీల్ కుమార్ అహుజా/A2 యొక్క బాధ్యత. 2వ పిటిషనర్/A3 ఇచ్చిన అఫిడవిట్లో పేర్కొన్న మొత్తం రూ.2,00,07,500/- తన తండ్రికి చెందినదని, అదే మొత్తాన్ని ఆదాయపు పన్ను శాఖ తిరిగి ఇచ్చింది.

9. ఈ పిటిషనర్ల నుండి స్వాధీనం చేసుకున్న మొత్తాన్ని మొదటి పిటిషనర్ యొక్క పన్ను బాధ్యతకు సర్దుబాటు చేయబడింది మరియు మిగిలిన మొత్తాన్ని విచారణ నిర్వహించిన తర్వాత ఆదాయపు పన్ను శాఖ విడుదల చేసింది. ఈ పరిస్థితులలో, కేవలం పేర్కొన్న మొత్తాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం పిటిషనర్లపై విచారణకు దారి తీస్తుందని చెప్పలేము. 2018 డిసెంబర్లో జరిగే ఎన్నికల్లో పోటీ చేసేందుకు రాజకీయ నేతలకు నిధులు సమకూర్చడం కోసమేనని దర్యాప్తు అధికారుల అంచనాల ఆధారంగా, ఈ పిటిషనర్లపై ప్రాసిక్యూషన్ను ఏ విధంగానూ కొనసాగించలేము.

12. ఫలితంగా, హైదరాబాద్లోని XII చీఫ్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో CC నెం.1227/2021 లో ఈ పిటిషనర్లపై విచారణ రద్దు చేయబడ్డాయి.

13. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ పిటిషన్ అనుమతించబడింది. దానికి కొనసాగింపుగా, ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా పెండింగ్ ఉంటే, అవి ముగించబడతాయి.

కె. సురేందర్, న్యాయమూర్తి

తేదీ: 04.01.2023